

Gemeente Leusden

Werkgroep Financiële Verantwoording

Verslag 23 oktober, 18.30 uur; ruimte 0.35 (met aanvulling M. Udo in blauw)

Raad: Marcel Sturkenboom (vrz), Albert Kramer, Anna-Christina Gräfin von der Schulenburg, Tom Kuipers, Wout van den Brink, Kennard Reinders (iets later), Ina Schutte (griffier).

Organisatie: wethouder Frank de Wit, Annemarie Smals, Gerwin Mondria (ambt.contactpersoon jaarrekening), Mirjam Udo (Functionaris Gegevensbeheer)

Eshuis Accountants: is vanavond niet aanwezig. Geen inhoudelijke onderwerpen.

Rekenkamer: Ingrid Spoor (ambt.secr./onderzoeker) en Jolanda Versteegh (lid rekenkamer)

Afmelding: Gijsbert Karman, Jaap Bouman, Bjorn van den Brink, Guus van Ginkel (via Gijsbert Karman),

AGENDA

1. Opening
Voorzitter heet iedereen welkom. Klein voorstelrondje voor nieuwe gezichten: dhr. De Wit, wethouder, en mw. Versteegh, lid Rekenkamer en nieuwe contactpersoon voor Leusden.
2. Vaststellen agenda
Conform
3. Vaststelling verslag werkgroep financiële verantwoording, 26-6-2023
Enkele wijzigingen bij aanwezige personen.
4. Bespreking verslag functionaris gegevensbescherming

Mw. Udo, functionaris gegevensbescherming voor [de vier gemeenten](#) BLNP, doet verslag over de jaren 2020-2022. In BLNP weinig inzicht in feitelijke situatie. Geen nulmetingen gedaan. Gevolgen van niet goed naleven houdt grote risico's in. Goed nadenken hoe nu verder. In primaire processen waar gegevens worden verwerkt moet gemeente verantwoordelijkheid nemen. Colleges moeten sturen. Volwassenheidsniveau is laag.

Gräfin von der Schulenburg: wordt gebruik gemaakt van speciale software om in mails fouten te voorkomen. Udo: weet niet hoe systemen exact zijn ingesteld. Gemeente werkt met zivver.

[Uit navraag vanochtend bij de Chief Information Security Officer \(CISO\) van de gemeente \(Ben Roest\)](#)

[begreep ik dat het automatisch aanvullen van e-mailadressen in e-mailberichten bewust is uitgezet omdat dit juist leidde tot meer fouten in de adressering. Zie ook het voorbeeld van GGD IJsselland vanwege een aldaar geconstateerd datalek door het gebruik van 'automatisch aanvullen':](#)

<https://www.security.nl/posting/766023/Datalek+bij+GGD+IJsselland+door+verkeerd+verstuurde+vaccinatielijst>

Kramer: heeft het te maken met persoonlijke inzet van ambtenaren. Niemand voelt zich er verantwoordelijk voor, mensen kijken naar elkaar. Hoe doorbreken, want het is lastig.

Udo: voor groot deel gedrag maar ook goede afspraken met elkaar maken aan de voorkant. Wat is onze ambitie vaststellen, en dan kan je aan de aanbevelingen werken.

Van den Brink: moeilijk om vragen te stellen aan ons college, als het belegd is in Putten of Bunschoten. Concrete vragen: hoe komt het dat er zo weinig inzicht is? Is dit een van de risico's waar op gewezen is. Udo: er is heel weinig controle op en organisaties moeten beter weten waar mandaat precies op gericht is en naleving op gegevensverwerking controleren. Ook veiligheid van verwerkingen staan te veel in het rood. Dit kan je je niet meer veroorloven.

Van den Brink: hoeveel doorzettingsmacht heeft FG? Meerder adviezen uitgedaan, enkele opgevolgd. Wie laat dit lopen?

Udo: de verantwoordelijken kennen de risico's. Tot dusver heeft dit geleid dat er geen prioriteit aan is gegeven. Geen geld, geen prioriteit. Als FG kun je dan als adviseur nog naar de Autoriteit Persoonsgegevens. Volgende stap is om aan te kloppen bij AP om te assisteren.

Zie blz. 6 en 7 in de FG Nieuwsbrief van 17-10-2023:

<https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/fg-nieuwsbrief-17-oktober-2023>:

Hoe de AP u (NB de FG) kan helpen

We vinden het heel belangrijk om ruggensteun te bieden aan FG's die dat nodig hebben. Het team binnen de AP dat zich met deze taak bezighoudt is de afgelopen jaren uitgebreid. Wij kunnen uw vragen dus sneller beantwoorden. De ondersteuning die we als AP bieden heeft een vertrouwelijk karakter, om de arbeidsrelatie tussen FG en verwerkingsverantwoordelijke niet (verder) te verstoren. We kunnen, afhankelijk van de situatie, advies en steun bieden, een normoverdragend gesprek voeren met de verwerkingsverantwoordelijke of in het uiterste geval overgaan tot onderzoek en handhaving.

Kramer: zijn we iets opgeschoten van de aanbevelingen?

Udo: het is in de samenwerking belegd, dat is verhaal. Maar verantwoordelijkheid blijft lokaal belegd.

Kuipers: het valt me op dat er maar 1 groen stoplicht is.

Smals: eindverantwoordelijke is gemeentesecretaris zie de recent verschenen 'gesprekskaartjes in de meterkast van de gemeentesecretaris' van de Informatiebeveiligingsdienst/VNG:

<https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/gesprekskaartjes-voor-de-gemeentesecretaris/>

De Wit: binnen college het hebben over wie erover gaat. Het is niet ingebed bij de juiste afdeling.

Logica is dat uitvoering belegd moet worden bij de gemeentesecretaris. Bekijken of structuur BLNP zich leent voor de wijze van rapporteren en aanbevelingen doorvoeren in de organisatie. Het is nu belegd bij de manager JZ, die werkt van uit Putten.

Udo: jaarplan voor 2024 is niet vastgesteld. Hoe gaat dit straks verder. Er moet per domein opgesteld worden wat de speerpunten zijn. Lokaal een ~~soort van systeem instellen~~ plan van aanpak opstellen, ondersteund door werkwijzen/systemen, bijv. isms (information security management system, dat verplicht gesteld is in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), zie blz. 64 van de BIO https://www.bio-overheid.nl/media/13kduqsi/bio-versie-104zv_def.pdf:

18.2.1.1 2 Er is een information security management system (ISMS) waarmee aantoonbaar de gehele Plan-Do-CheckAct cyclus op gestructureerde wijze wordt afgedekt.

Het isms is ook goed bruikbaar voor AVG-taken, zie voor meer hierover:

<https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/isms-v1-0/>

Het hanteren van een Informatiebeveiliging & Privacy-pdca-cyclus (plan-do-check-act) biedt mogelijkheden om als management vinger aan de pols te kunnen houden wat betreft het als organisaties groeien in volwassenheid en je als gemeente (vooral colleges) te kunnen verantwoorden over gevoerd beleid. De raden stellen daarvoor de kaders en controleren de colleges.

Voorzitter: rapport ligt nu voor bij werkgroep. Wat gaan we hier me doen? Wat heeft FG/organisatie nodig?

Udo: in aanbevelingen staat dit helder op een rij.

Van den Brink: meer de vinger aan de pols hebben. Vervolgafpraak, jaarlijks.

Udo: gemeentesecretaris wijst de proceseigenaren aan. Maar dit is nog steeds niet met de manager gedeeld. Niemand voelt de druk.

Smals: grond waarin je zaait moet rijp zijn om te groeien, afgezien van de structuur. Perspectief is dat dit niet binnen half jaar opgepakt kan worden.

Udo: er wordt **momenteel in BLNP-verband een i-visie (informatiemanagement visie) ontwikkeld**. Daar maakt gegevensbescherming onderdeel van uit.

Voorzitter: laten we aan college en management vragen om snel een stap naar voren te zetten en een plan van aanpak op te stellen.

Udo: door constructie in BLNP loopt het zicht op een oplossing snel weg. In de systematiek die FG **adviseert** zitten instrumenten voor pdca-cyclus en imwr-cirkel. **Deze laatste betreft 'de menselijke component': imwr staat voor: inspireren, mobiliseren, waarderen en reflecteren, zie: <https://www.ink.nl/modellen/ink-managementmodel/pdca-imwr/>**

Deze moeten lokaal opgepakt. We moeten aan de voorkant **(informatiebeveiliging en privacy by design) onderzoeken wat we willen oppakken (voor de burger meest ingrijpende/voor de organisaties grootste risico's eerst)**.

Gebied waarin veel in ontwikkeling is veel nieuwe onderwerpen.

Voorzitter: Uitnodiging aan FG om terug te komen als er een tijdspad is en een plan van aanpak.

Verzoek om te kijken of de rapportages iets beter op Leusden kunnen worden afgestemd. Kijken of samenwerking BLNP voor dit onderwerp wel passende constructie biedt.

REKENKAMER

5. Stavaza lopend onderzoek verbonden partijen

Versteegh: onderzoek is afgerond. Deze week aangeboden aan de raad. De rekenkamer zal samen met de onderzoeker tijdens de uitwisseling met de raad een toelichting geven. De griffier en de rekenkamer stemmen dit af.

6. Stavaza proces Rekenkamer en Onderzoeksplanning Rekenkamer 2024

Wisseling van voorzitter, één nieuw lid, nieuwe verordening lokale rekenkamer. Mogelijke gevolgen als Zeewolde besluit om uit te treden. Eventuele uittreding zal op zijn vroegst aan de orde zijn per 2026.

Onderzoeksplanning 2024

Grondstoffenbeleid – voorstel Rekenkamer

Diverse leden vinden dit interessant om meerdere redenen. Maar kunnen we met dit onderzoek voldoende winst behalen? Hoe groot zullen inzichten zijn naar dingen die wij kunnen verbeteren.

Er zijn verdiepingsvragen, bijv. op gebied van efficiency bij de frequentie van inzamelen. Wordt het onderzoek gemeten aan het beleid, worden de targets behaald?

Subsidiebeleid – voorstel college

Doelmatigheid en effectiviteit van het subsidiebeleid. Een rekenkamer onderzoek kan mogelijk input geven voor het nieuwe subsidiebeleid op te stellen.

Versteegh raadt aan vanwege de breedte van het onderwerp dit het in te kaderen.

Smals stuurt voorbeeld door aan griffie.

Afspraken om te komen tot onderzoeksvoorstel

- komende week via griffie laten leden weten welk onderwerp voorkeur heeft. Griffie stuurt onderwerpskeuze door en de verdiepingen die de fracties bij deze onderwerpen aandragen.
- beide onderwerpen kunnen worden gebruikt bij opstellen nieuw beleid, dit is positief.

- een eerste aanzet voor onderzoeksopzet kan dan besproken worden op 11 december '23 (aanvangstijdstip is 19.00 uur, in verband met vrijwilligersfeest Lariks).
  - Griffie stuurt proces toe over hoe de werkgroep en rekenkamer tot onderzoeksopzet komen.
7. TKN doorwerkingsonderzoek risicomangement sociaal domein

Besproken en dank.

ACCOUNTANT

8. Bespreking Jaarrekening 2022 (proces en inhoud)

Inhoudelijk

Kramer meldt discrepanties tussen eerste versie tweede versie. Oude rapportage is vastgesteld door raad. Maar enkele teksten is verdwenen, informatie is veranderd, cijfermatig is het gelijk gebleven.

Afspraak: Smals en De Wit vragen aan accountant verklaring voor de versieverschillen. Kramer stelt zijn bevindingen op papier.

>> Nazorg, de lijst met bevindingen van Kramer:

Dan het verzoek m.b.t. de het concept jaarrekening welk is geaccordeerd door de raad en de definitieve jaarrekening die wij afgelopen maandag hebben vastgesteld.

Daar wil ik bij aanmerken dat de balans / jaar rekening 2022 niks aan veranderd is. Dus er vloeit geen bloed zozegd. Het is meer mijn principe m.b.t. de verschillen.

1. Dashboard blz 5 De gehanteerde materialiteit voor fouten..... was € 580.000,00 is nu geworden € 840.000,00
2. Aantal bladzijden zijn textiele verandering door gevoerd daar kan ik mee leven.
3. Blz. 15 3e bullet is het woordje positieve weglaten. Denk men er nu hier anders over?
4. Blz. 18 in het concept staat 2 - 2,5% in de definitieve staat 7% kosten stijging. Maar er staat in de definitieve stuk de tekst: Prijsontwikkeling aan de lage kant. Wat moet het dan zijn!
5. Blz. 20 Circle Software Group bv omvang € 44.000,00 is nu € 215.965. Er is wel een toelichting gegeven maar waar komt dit zeer grote verschil vandaan.
6. Blz. 23 BTW-mengpercentage is nieuw t.o.v. het concept prima maar hoe zo?
7. Blz. 25 SISA SRO Regel H25 was onzekerheid € 111.028,00 (zie tevens blz. 37). Wat is er verandert in de tussentijd.

Nogmaals het verandert niks aan het resultaat! Maar wij hebben wel instemming gevraagd aan de raad m.b.t. Concept jaarrekening. Daar knelt hij bij mij.

Proces

Over de gang van zaken zijn in juni voldoende signalen afgegeven en procesafspraken gemaakt. Er is geen behoefte om hier nog verder op door te praten.

9. Afspraken financiële jaarplanning 2024 (controlejaar 2023)

Akkoord.

10. Rondvraag / W.V.T.T.K.

Jaap Bouman: kosten van IKC Groenhouten. Worden nagezonden.

11. Sluiting